

Remiss gällande Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69)

Högskolan i Halmstad har beretts tillfälle att svara på ovan nämnda remiss och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Högskolan i Halmstad ställer sig positiv till de flesta av Valideringsdelegationens förslag och bedömningar.

Högskolan i Halmstad välkomnar förslaget på en ny definition av validering samt att använda kunnande som ett gemensamt, sektorsövergripande begrepp. Vi är positiva till förslaget om en ny förordning med generella bestämmelser för validering, vilket sannolikt borde ha en positiv inverkan på förståelsen för vad validering är och för överförbarhet mellan olika sektorer och utbildningssystem. Vi ställer oss även bakom förslaget att validering skrivs in som ett begrepp i Högskoleförordningen.

Högskolan i Halmstad instämmer i resonemang om behov av tydligare statistik kring validering inom högskolan och är positiva till ökade anslag till forskning kring validering.

Vidare ställer vi oss bakom det som tidigare har besvarats i remitteringen av delbetänkandet Validering i högskolan – för tillgodoräknande och livslångt lärande (SOU 2018:29) såsom föreslagen om en schabloniserad ersättning för genomförd validering för tillgodoräknande, förtydligande i relevanta delar av Högskoleförordningen som berör bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande, behov av nationell samordning samt ett gemensamt ärendehanteringssystem.

Vi stödjer även Valideringsdelegationens resonemang att validering främst är ett redskap för det livslånga lärandet, för kompetensutveckling och -försörjning.

Däremot ställer sig Högskolan i Halmstad inte bakom förslaget att Universitetskanslersämbetet får i uppdrag att i samverkan med Universitets- och högskolerådet leda arbetet med att ta fram rekommendationer för lärosätenas arbete med validering.

Nedan följer kommentarer till de delar i betänkandet som rör universitet och högskolor.

6.5.1 En ny definition av validering

Enligt Valideringsdelegationens förslag ska validering definieras som en strukturerad process som innehåller fördjupad kartläggning, bedömning och ett erkännande av kunnande som en person besitter oberoende av hur det förvärvats.

Vi föreslår dock att ordet besitter tas bort, då det kan väcka frågor kring aktualitet av kunskap och föreslår därför att definitionen ändras till;

”Validering ska definieras som en strukturerad process som innehåller fördjupad kartläggning, bedömning och ett erkännande av en persons kunnande ~~som en person besitter~~ oberoende av hur det förvärvats.”

6.5.3 En ny förordning med generella bestämmelser om validering.

Högskolan i Halmstad ställer sig bakom förslaget om en ny förordning med generella bestämmelser om validering samt att hänvisning ska ske till denna förordning i berörda relevanta förordningar såsom exempelvis Högskoleförordningen. En sektorsövergripande förordning torde bidra till en gemensam förståelse för vad validering innebär, samt bidra till överförbarhet mellan olika sektorer och utbildningssystem.

6.5.4 Begreppet validering införs i högskolan

Idag används inte begreppet validering i förordningar som rör universitet och högskolors arbete. Istället används bedömning av reell kompetens, vilket är förvirrande.

Valideringsdelegationens förslag om att begreppet validering skrivs in i relevanta delar av Högskoleförordningen samt hänvisning till valideringsförordningen är därför välkommet.

Vidare bifaller vi förslaget att Universitets- och högskolerådet får i uppdrag att främja lärosätenas arbete med validering enligt valideringsförordningen.

6.5.6 UKÄ och UHR ska ta fram rekommendationer för validering

Högskolan i Halmstad ställer sig inte bakom förslaget att Universitetskanslersämbetet får i uppdrag att i samverkan med Universitets- och högskolerådet leda arbetet med att ta fram rekommendationer för lärosätenas arbete med validering. Universitetskanslersämbetet är lärosätenas granskningsmyndighet och för att rekommendationerna ska få större acceptans bland landets universitet och högskolor föreslår Högskolan i Halmstad istället att SUHF ska ta fram rekommendationerna.

7.5.2 Ett råd ska fortsätta följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete

Förslaget att ett råd med en tillhörande kanslifunktion får ett uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå är positivt. Det arbete som Valideringsdelegationen 2015 – 2019 har lett har haft en positiv inverkan på validering i olika sektorer, och en sammanhållande nationell funktion såsom den föreslagna är sannolikt en förutsättning för ett fortsatt utvecklingsarbete, samarbete och överförbarhet mellan olika sektorer. En överförbarhet som är av stor betydelse för kompetensutveckling och livslångt lärande.

9.3.1 Medel bör tillföras för att säkerställa fortsatt finansiering av högskolekurser om validering

De kurser - Validering i praktiken - som genomförts av bland andra Linnéuniversitetet och Linköpings universitet, har positivt bidragit till en kunskapsspridning om validering inom olika sektorer. Högskolan i Halmstad ställer sig bakom förslaget att kursverksamheten bör fortsätta, men vill poängtera att det är viktigt att beakta utvärderingar från tidigare kursdeltagare samt att kurserna utvecklas för att i högre grad kopplas till praktisk validering - validering i praktiken.

9.3.2 Statistik över omfattning av validering inom Komvux och högskolan bör förbättras

Idag finns inget enhetligt system för uppföljning av validering inom högskolan. Lärosäten för statistik på olika sätt, beroende på organisatoriska skillnader och olik arbets- och delegationsordning. Det råder även en viss osäkerhet i när ett ärende ska klassificeras som bedömning av reell kompetens jämfört en sedvanlig ansökan om behörighet till eller tillgodoräknande av utbildning. I avsaknad av ett nationellt gemensamt ärendehanteringssystem efterfrågas förtydligande från Universitetskanslersämbetet i vilka uppgifter man önskar från lärosätena enligt en gemensam mall.

9.3.4 Forskning om validering bör utökas

Högskolan i Halmstad instämmer i förslaget att forskning om validering bör prioriteras i det tioåriga nationella forskningsprogrammet om arbetslivsforskning, samt att forskning om validering bör prioriteras inom ramen inom utbildningsvetenskap och vuxnas lärande. Forskning om kompetensförsörjning och livslångt lärande, inklusive validering, bör lyftas fram som ett viktigt forskningsområde i den kommande forskningspropositionen.

Övrigt

Nationell samordning är viktig och vi förespråkar att Universitets- och högskolerådet ska fortsätta att stötta och samordna lärosätenas arbete med validering utifrån ett nationellt perspektiv samt arbeta för ett system där vi kan ta del av bedömningar i valideringsärenden från andra lärosäten och underlätta hanteringen, exempelvis i ärendehanteringssystemet Valda med en koppling till Nya. Vi behöver systemstöd för en transparent och rättssäker dokumentation och likvärdiga bedömningar.

Lärosätenas uppdrag att bedöma reell kompetens syftar till antingen behörighet eller tillgodoräkningen. Om någon annan form av validering ska ske med intyg som resultat behöver universitet och högskolor få ett utökat uppdrag för detta. Det kräver ekonomiska incitament för lärosäten att validera personer som inte är eller planerar att bli studenter hos oss.

Högskolan i Halmstad vill i detta sammanhang betona vikten av att lärosätena ersätts för nedlagt arbete vid alla valideringsbedömningar, alltså även i de fall bedömningarna inte leder till tillgodoräknande.

Ärendehantering

Detta yttrande har beslutats av rektor Stephen Hwang efter föredragning av Lena Johansson.

Till ärendets beredning har även utbildningsledarna på akademierna och Brita Lundh, studieadministrativ chef, deltagit.